

Asia: VN/9102/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Saavutettavuuskirjasto Celia pitää ehdotusta kannatettavana.

Saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimusten valvonnan keskittäminen yhdelle viranomaiselle helpottaa kansalaisten yhteydenottoa viranomaiseen ja varmistaa yhdenmukaisia tulkintoja vaatimuksista. Valvontaosaamisen keskittäminen voi myös parantaa valvonnan laatua, kun esimerkiksi sähkökirjojen kohdalla saavutettavuus tulee varmistaa niin sisältöjen kuin niihin pääsyn tarjoavien sovellusten ja lukulaitteiden osalta.

Hallituksen esityksessä todetaan: “Vuosien 2024–2027 julkisen talouden suunnitelmassa aluehallintovirastojen toimintamomentille budjetoituihin määrärahoihin sisältyy kolmen henkilötyövuoden lisäresurssi vuodesta 2025 alkaen. Tulevista rekrytoinneista ei ole tunnistettu tarvetta karsia.” Saavutettavuuskirjasto Celia pitää tärkeänä, että valvontaan saadaan nämä suunnitellut lisäresurssit, jotta laajeneva saavutettavuus- ja esteettömyysvalvonta voidaan toteuttaa. Esimerkiksi sähkökirjojen saavutettavuusvalvonta edellyttää osaamista sähkökirjojen erityispiirteistä ja alan käytössä olevien tekniikoiden tuntemista. Yksittäisen sähkökirjan saavutettavuuden arviointi vaatii perehtymistä kirjan sisältöön eikä ole tehtävissä vain ohjelmallisesti. Celia toivoo yhteistyötä alan toimijoiden kesken.

Esityksessä nostetaan useaan kertaan esille, että saavutettavuutta valvovan viranomaisen tehtäviin kuuluu valvonnan lisäksi tarjota ohjausta ja neuvontaa lain piirissä oleville toimijoille. Saavutettavuuskirjasto Celia pitää erittäin tärkeänä, että neuvonta- ja ohjaustehtävään on riittävästi resursseja tilanteessa, jossa saavutettavuusvaatimukset laajenevat koskemaan uusia palveluita, joihin saavutettavuusvaatimusten soveltaminen vaatii tulkintojen tekemistä. Esimerkiksi sähkökirjojen saavutettavuusmetatiedon sisällyttämisestä ja tiedon esittämisestä kuluttajille ymmärrettävässä muodossa ei ole vielä saatavilla ohjeistusta.

Hallituksen esityksessä mainitaan myös valvovan viranomaisen rooli kansainvälisten standardien seurannassa ja kehittämisessä. Saavutettavuuskirjasto Celia katsoo, että vaatimusten perustuessa kansainvälisille standardeille on erittäin tärkeää, että niiden kehittämiseen voidaan osallistua. Celia myös toivoo, että mahdollisista standardimuutoksista tai uudistuksista tiedotetaan matalalla kynnyksellä, jotta lain piirissä olevat toimijat saavat niistä tiedon hyvissä ajoin. Esityksessä nostetaan

lisäksi esiin valvontaan liittyvä kansainvälinen yhteistyö. Esimerkiksi kotimaisia sähkökirjoja käytetään runsaasti palveluissa ja sovelluksissa, joita ei kehitetä Suomessa. Celia katsoo, että toimiva ja aktiivinen kansainvälinen yhteistyö yhdenmukaisten tulkintojen saamiseksi lisää kansalaisten yhdenvertaisuutta EU:n alueella.

Kirsi Miia
Saavutettavuuskirjasto Celia